

Цифров ПИД регулатор

A./ Общ случай

Уравнението на идеалния аналогов ПИД регулатор е:

$$u(t) = K_p \cdot [e(t) + \frac{1}{T_{II}} \int_0^t e(\tau) d\tau + T_D \frac{de}{dt}] \quad (34)$$

K_p – коефициент на усилване;

T_{II} – време на интегриране;

T_D – време на диференциране;

Ако тактът на квантуване T_0 е малък, производната може да се замени с първа разлика, а интегралът да се извърши по метода на правоъгълниците. Тогава за изхода на регулатора в момента $t = k$.

$$u(k) = K_p \cdot [e(k) + \frac{T_0}{T_{II}} \sum_{i=0}^{k-1} e(i) + \frac{T_D}{T_0} \cdot (e(k) - e(k-1))] \quad (35)$$

Формулата дава стойността на управляващия сигнал $u(k, T_0)$ във всеки момент на дискретизация и затова е известна като позиционен ПИД алгоритъм. Неудобството му се състои в това, че в дясната страна участват всички предишни стойности на грешката на регулиране $e(k)$. Нека я преобразуваме по следния начин, като определим:

$$\begin{aligned} u(k-1) &= K_p \cdot [e(k-1) + \frac{T_0}{T_{II}} \sum_{i=0}^{k-2} e(i) + \frac{T_D}{T_0} \cdot (e(k-1) - e(k-2))] \\ \Delta u(k) &= u(k) - u(k-1) = \\ &= K_p [e(k) + \frac{T_0}{T_{II}} \cdot e(k-1) + \frac{T_D}{T_0} \cdot (e(k) - 2(e(k-1)) + e(k-2))] = \\ &= f_0 \cdot e(k) + f_1 \cdot e(k-1) + f_2 \cdot e(k-2) \end{aligned} \quad (36)$$

където параметрите на цифровия регулатор са свързани с параметрите на аналоговия регулатор чрез съотношенията:

$$\begin{aligned} f_0 &= K_p \cdot (1 + \frac{T_D}{T_0}); \\ f_1 &= -K_p \cdot (1 + 2 \frac{T_D}{T_0} - \frac{T_0}{T_{II}}); \\ f_2 &= K_p \cdot \frac{T_D}{T_0}; \end{aligned} \quad (37)$$

Формулата дава изменението на управляващия сигнал и тя е известна като скоростен ПИД алгоритъм. От нея непосредствено следва и предвателната функция на цифровия ПИД регулатор:

$$W_p(z^{-1}) = \frac{f_0 + f_1 \cdot z^{-1} + f_2 \cdot z^{-2}}{1 - z^{-1}} \quad (38)$$

Тъй като тя съдържа полюс $z = 1$, цифровият ПИД регулатор осигурява нулева статична грешка на затворената система при стъпаловидни външни сигнали (задание и смущения).

Ако във формулата:

$$u(t) = K_p \cdot [e(t) + \frac{1}{T_I} \cdot \int_0^t e(\tau) d\tau + T_D \frac{de}{dt}] \quad (39)$$

численото интегриране се извърши по метода на трапеците, предавателната функция остава същата, но стойностите на параметрите f_0 и f_1 се променят:

$$\begin{aligned} f_0 &= K_p \cdot (1 + 0,5 \cdot \frac{T_0}{T_I} - \frac{T_D}{T_0}); \\ f_1 &= -K_p \cdot (1 + 2 \frac{T_D}{T_0} - 0,5 \frac{T_0}{T_I}); \end{aligned} \quad (40)$$

При малки тактове на квантуване, коефициентите получени по различните формули не се различават съществено.

Могат да се дефинират параметрите на предавателната функция по следния начин:

- коефициент на усилване

$$K_p = f_0 - f_2; \quad (41)$$

- коефициент на интегриране

$$C_I = \frac{f_0 + f_1 + f_2}{K_p} \quad (42)$$

- коефициент на изпреварване

$$C_D = \frac{f_2}{K_p} \quad (43)$$

При малки тактове на квантуване, чистото интегриране и диференциране дават незначителна грешка:

$$C_I \approx \frac{T_0}{T_I}, C_D \approx \frac{T_D}{T_I} \quad (44)$$

Предавателната функция на ПИД – регулатора, изразена чрез коефициентите е:

$$W_p(z^{-1}) = \frac{K_p \cdot [(1 + C_D) + (C_I - 2C_D - 1) \cdot z^{-1} + C_D \cdot z^{-2}]}{1 - z^{-1}} =$$

$$= K_p \cdot [1 + C_I \cdot \frac{z^{-1}}{1 - z^{-1}} + C_D \cdot (1 - z^{-1})]$$
(45)

Преходната характеристика на цифровия ПИД регулатор се получава при $e(k) = 1(k)$. Тогава от уравнението:

$$u(k) = u(k-1) + f_0 \cdot e(k) + f_1 \cdot e(k-1) + f_2 \cdot e(k-2)$$
(46)

следва:

$$u(0) = f_0;$$

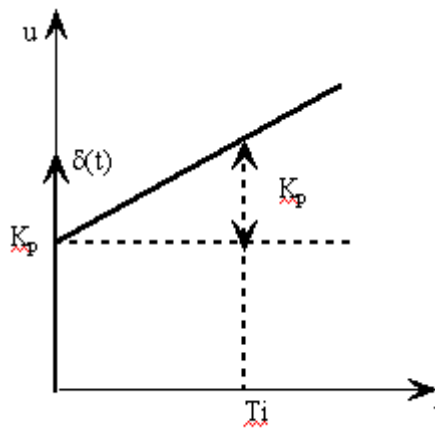
$$u(1) = u(0) + f_0 + f_1 = 2f_0 + f_1;$$

$$u(2) = u(1) + f_0 + f_1 + f_2 = 3f_0 + 2f_1 + f_2$$
(47)

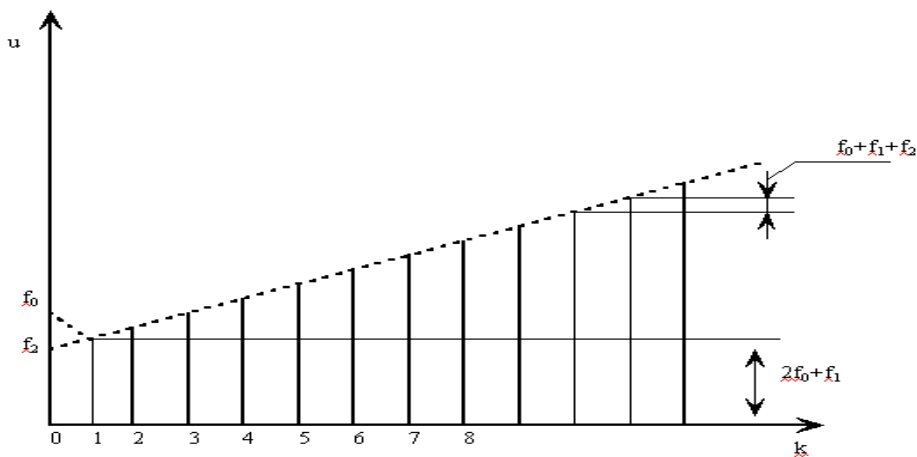
.....

$$u(k) = u(k-1) + f_0 + f_1 + f_2 = (k+1) \cdot f_0 + k \cdot f_1 + (k-1) \cdot f_2$$

Преходната характеристика на идеалния аналогов ПИД регулатор е представена на фигура 2.3.1, а на цифровия ПИД регулатор – на фигура 2.3.2:

Фиг.2.3.1

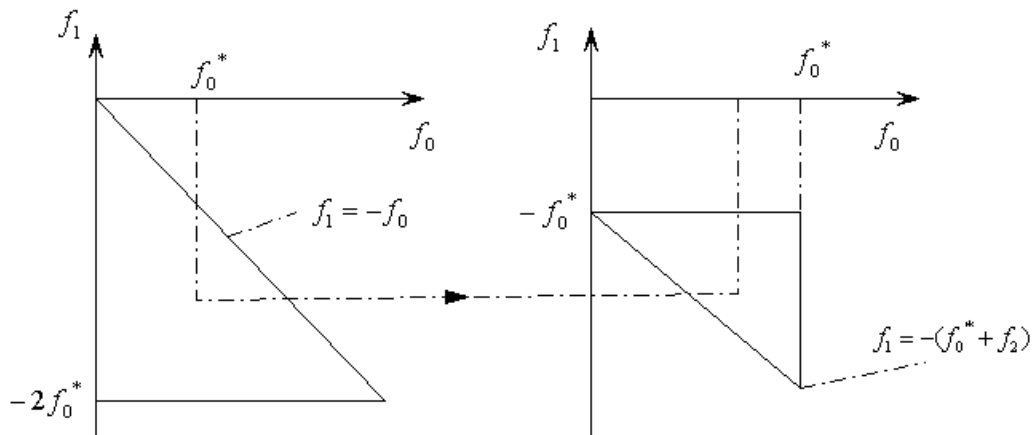
Фиг.2.3.2

$$\begin{aligned}
 C_d \geq 0 &\Rightarrow f_2 \geq 0 \\
 K_p = f_0 - f_2 > 0 &\Rightarrow f_0 > f_2 \\
 0 < u(1) < u(0) &\Rightarrow f_0 + f_1 < 0 \Rightarrow f_1 < -f_0; 2f_0 + f_1 > 0 \Rightarrow f_1 > -2f_0 \\
 u(k) > u(k-1), k > 1 &\Rightarrow f_0 + f_1 + f_2 > 0 \Rightarrow f_2 > -(f_0 + f_1)
 \end{aligned}
 \tag{48}$$

Всички тези съотношения между параметрите на предавателната функция на ПИД регулатора дават следната система неравенства:

$$\begin{aligned}
 f_0 &> 0, \\
 -2f_0 &< f_1 < -f_0, \\
 -(f_0 + f_1) &< f_2 < f_0
 \end{aligned}
 \tag{49}$$

Системата неравенства определя допустимата област на изменение на параметрите на цифровия ПИД-регулатор, представен на фигура 4

Фиг. 2.3.3

Ако някое от неравенствата се нарушава, регулаторът с тази предавателна функция вече не е регулатор. Настройката на цифровия ПИД регулатор не е особено проста, тъй като тези параметри са взаимно зависими.

Б./ Частни случаи

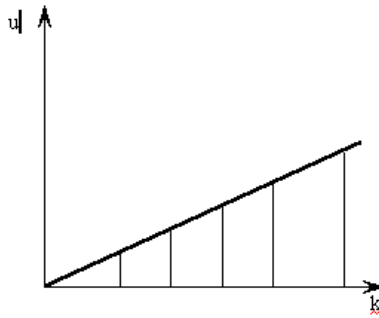
1. П-регулатор

$$\begin{aligned}
 W_p(z^{-1}) &= \frac{K_p \cdot [(1 + C_D) + (C_I - 2C_D - 1) \cdot z^{-1} + C_D \cdot z^{-2}]}{1 - z^{-1}} = \\
 &= K_p \cdot [1 + C_I \cdot \frac{z^{-1}}{1 - z^{-1}} + C_D \cdot (1 - z^{-1})] \\
 C_I &= C_D = 0 \\
 T_I &= \infty; T_D = 0 \\
 W_p(z) &= K_p = f_0 \\
 u(k) &= f_0 \cdot e(k)
 \end{aligned} \tag{56}$$

2. И-регулатор

$$\begin{aligned}
 W_p(z^{-1}) &= K_p \cdot \frac{C_I \cdot z^{-1}}{1 - z^{-1}} = \frac{f_1 \cdot z^{-1}}{1 - z^{-1}} \\
 u(k) &= u(k-1) + f_1 \cdot e(k-1), f_1 > 0
 \end{aligned} \tag{57}$$

Преходната му характеристика е:

Фиг.2.3.4

3. ПИ регулатор

$$W_p(z^{-1}) = \frac{K_p \cdot [(1 + C_D) + (C_I - 2C_D - 1) \cdot z^{-1} + C_D \cdot z^{-2}]}{1 - z^{-1}} =$$

$$= K_p \cdot [1 + C_I \cdot \frac{z^{-1}}{1 - z^{-1}} + C_D \cdot (1 - z^{-1})];$$

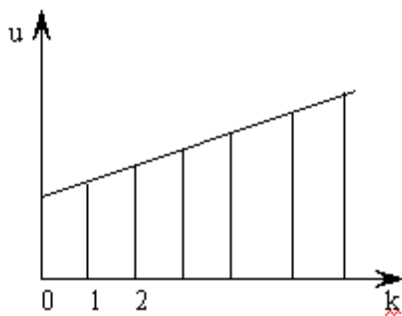
$$C_D = 0; T_D = 0$$

(58)

$$W_p(z^{-1}) = \frac{k_p \cdot [1 + (C_I - 1) \cdot z^{-1}]}{1 - z^{-1}} = \frac{f_0 + f_1 \cdot z^{-1}}{1 - z^{-1}}$$

$$u(k) = u(k-1) + f_0 \cdot e(k) + f_1 \cdot e(k-1), f_1 > -f_0$$

Преходната му характеристика е:

Фиг.2.3.5